

Sotilaslääketieteen keskus

Lääkintähuollon julkaisut vuonna 2016

A. Vertaisarvioidut tieteelliset artikkelit

1. Appelqvist-Schmidlechner K, Tuisku K, Tamminen N, Nordling E. & Solin P. Mitä on positiivinen mielenterveys ja kuinka sitä mitataan. *Suomen Lääkärilehti* 24(71):1759-64.
2. Autio TJ, Koskenkorva T, Leino TK, Koivunen P & Alho OP. Longitudinal analysis of inflammatory biomarkers during acute rhinosinusitis. *Laryngoscope*, julkaistu verkossa 18.10.2016. doi: <http://dx.doi.org/doi:10.1002/lary.26344>.
3. Autio TJ, Koskenkorva T, Närkiö M, Leino TK, Koivunen P & Alho OP. Imaging follow-up study of acute rhinosinusitis. *Laryngoscope* 126(9):1965-70. doi: <http://dx.doi.org/10.1002/lary.25843>.
4. Enwald H, Hirvonen N, Huotari M-L, Korpelainen R, Pyky R, Savolainen M, Salo-nurmi T, Keränen A-M, Jokelainen T & Niemelä R. Everyday health information literacy among young men compared with adults with high risk for metabolic syndrome – a cross-sectional population-based study. *Journal of Information Science* 42(3):344-55. doi: <http://dx.doi.org/doi:10.1177/0165551516628449>.
5. Frilander H, Viikari-Juntura E, Heliövaara M, Mutanen P, Mattila VM & Solovieva S. Obesity in early adulthood predicts knee pain and walking difficulties among men: a life course study. *European Journal of Pain* 20(8):1278-87. doi: <http://dx.doi.org/doi:10.1002/ejp.852>.
6. Frilander H, Lallukka T, Viikari-Juntura E, Heliövaara, M & Solovieva S. Health problems during compulsory military service predict disability retirement: a register-based study on secular trends during 40 years of follow-up. *PLoS ONE* 11(8):e0159786. doi: <http://dx.doi.org/10.1371/journal.pone.0159786>.
7. Haavisto A, Henriksson M, Heikkinen R, Puukko-Viertomies LR & Jahnu-kainen K. Sexual function in male long-term survivors of childhood acute lympho-blastic leukemia. *Cancer* 122(14):2268-76. doi: <http://dx.doi.org/10.1002/cncr.29989>.
8. Hintsala HE, Kiviniemi AM, Tulppo MP, Helakari H, Rintamäki H, Mäntysaari M, Herzig KH, Keinänen-Kiukaanniemi S, Jaakkola JJ & Ikäheimo TM. Hypertension does not alter the increase in cardiac baroreflex sensitivity caused by moderate cold exposure. *Frontiers in Physiology* 7:204. doi: <http://dx.doi.org/10.3389/fphys.2016.00204>.

9. Hirvonen N, Ek S, Niemelä R, Pyky R, Ahola R, Korpelainen R & Huotari M-L. Everyday health information literacy in relation to health behavior and physical fitness: a population-based study among young men. *Library and Information Science Research* 38(4):308-18. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.lisr.2016.11.013>.
10. Honkanen T, Kyröläinen H, Avela J & Mäntysaari M. Functional test measures as risk indicators for low back pain among fixed-wing military pilots. *Journal of the Royal Army Medical Corps*, julkaistu verkossa 3.3.2016. doi: <http://dx.doi.org/doi:10.1136/jramc-2015-000510>.
11. Koskela KA, Kalin-Mänttari L, Hemmilä H, Smura T, Kinnunen PM, Niemimaa J, Henttonen H & Nikkari S. Metagenomic evaluation of bacteria from voles. *Vector-Borne and Zoonotic Diseases*, julkaistu verkossa 17.11.2016. doi: <http://dx.doi.org/10.1089/vbz.2016.1969>.
12. Kramarenko T, Roasto M, Keto-Timonen R, Mäesaar M, Meremäe K, Kuningas M, Hörman A & Korkeala H. *Listeria monocytogenes* in ready-to-eat vacuum and modified atmosphere packaged meat and fish products of Estonian origin at retail level. *Food Control* 67:48–52. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.foodcont.2016.02.034>.
13. Kämppi A, Tanner T, Päckilä J, Patinen P, Tjäderhane L & Anttonen V. Comparison of simple screening criteria with the International Caries Detection and Assessment System classification in determining restorative treatment need. *International Dental Journal* 66(2):63-70. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/idj.12204>.
14. Laukkala T, Parkkola K, Henriksson M, Pirkola S, Kaikkonen N, Pukkala E & Jousilahti P. Total and cause-specific mortality of Finnish military personnel following service in international peacekeeping operations 1990–2010: a comprehensive register-based cohort study. *BMJ Open* 6(10):e012146. doi: <http://dx.doi.org/10.1136/bmjopen-2016-012146>.
15. Mäesaar M, Kramarenko T, Meremäe K, Sögel J, Lillenberg M, Häkkinen L, Ivanova M, Kovalenko K, Hörman A, Hänninen M-L & Roasto M. Antimicrobial resistance profiles of *Campylobacter* spp. isolated from broiler chicken meat of Estonian, Latvian and Lithuanian origin at Estonian retail level and from patients with severe enteric infections in Estonia. *Zoonoses and Public Health* 63(2): 89-96. doi: <http://dx.doi.org/10.1111/zph.12208>.
16. Mölsä M, Hemmilä H, Rönkkö E, Virkki M, Nikkari S & Ziegler T. Molecular characterization of adenoviruses among Finnish military conscripts. *Journal of Medical Virology* 88(4):571-7. doi: <http://dx.doi.org/10.1002/jmv.24364>.
17. Mölsä M, Kalin-Mänttari L, Tonteri E, Hemmilä H & Nikkari S. Comparison of four commercial DNA extraction kits for the recovery of *Bacillus* spp. spore DNA from spiked powder samples. *Journal of Microbiological Methods* 128:69-73. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.mimet.2016.07.013>.

18. Nurkkala M, Keränen AM, Koivumaa-Honkanen H, Ikäheimo TM, Ahola R, Pyky R, Mäntysaari M & Korpelainen R. Disordered eating behavior, health and motives to exercise in young men: cross-sectional population-based MOPO study. *BMC Public Health* 16:483. doi: <http://dx.doi.org/10.1186/s12889-016-3162-2>.
19. Oristo S, Rönqvist M, Aho M, Sovijärvi A, Hannila-Handelberg T, Hörman A, Nikkari S, Kinnunen PM & Maunula L. Contamination by norovirus and adenovirus on environmental surfaces and in hands of conscripts in two Finnish garrisons. *Food and Environmental Virology*, julkaistu verkossa 30.9.2016. doi: <http://dx.doi.org/10.1007/s12560-016-9262-4>.
20. Rantalainen V, Lahti J, Henriksson M, Kajantie E, Tienari P, Eriksson JG & Räikkönen K. APOE and aging-related cognitive change in a longitudinal cohort of men. *Neurobiology of Aging* 44:151-158. doi: <http://dx.doi.org/10.1016/j.neurobiolaging.2016.04.024>
21. Tuovinen L, Ahola R, Kangas M, Korpelainen R, Siirtola P, Luoto T, Pyky R, Röning J & Jämsä T. Software design principles for digital behavior change interventions – lessons learned from the MOPO study. *Proceedings of the 9th International Joint Conference on Biomedical Engineering Systems and Technologies* 5:175-82. doi: <http://dx.doi.org/10.5220/0005656101750182>.

B. Kappaleet tieteellisissä kirjoissa

1. Henriksson M. Terveystieteiden valvonta ja viranomaisille annettavat selvitykset. Teoksessa: Kumpulainen K, Aronen E, Ebeling H, Laukkanen ER, Marttunen M, Puura K & Sourander A (toim.). *Lastenpsykiatria ja nuorisopsykiatria*. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim, s. 809-812. ISBN 978-951-656-461-9.
2. Henriksson M, Laukkala T & Ämmälä A-J. Mielenterveyden häiriöt ja palveluskelpoisuusarviointi. Teoksessa: Kumpulainen K, Aronen E, Ebeling H, Laukkanen ER, Marttunen M, Puura K & Sourander A (toim.) *Lastenpsykiatria ja nuorisopsykiatria*. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim, s. 816-821. ISBN 978-951-656-461-9.
3. Leino T. Barotiitti ja barotrauma (ilmanpaineen aiheuttamat korvaoireet). Tietojärjestelmässä: *Lääkärin käsikirja*, julkaistu verkossa 17.5.2016. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim.
4. Luite R, Parkkola K & Leino T. Synnyntäiset sydänviat ja palveluskelpoisuus. Kirjassa: Airaksinen J, Aalto-Setälä K, Hartikainen J, Huikuri H, Laine M, Lommi J, Raatikainen P & Saraste A (toim.) *Kardiologia*, 3. painos. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim. ISBN 978-951-656-441-1.
5. Luite R, Parkkola K, Leino T. Rytmihäiriöt ja palveluskelpoisuus. Kirjassa: Airaksinen J, Aalto-Setälä K, Hartikainen J, Huikuri H, Laine M, Lommi J, Raatikainen P & Saraste A (toim.) *Kardiologia*, 3. painos. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim. ISBN 978-951-656-441-1.

6. Luite R, Parkkola K, Leino T. Palveluskelpoisuus eri sydänsairauksissa. Kirjassa: Airaksinen J, Aalto-Setälä K, Hartikainen J, Huikuri H, Laine M, Lommi J, Raatikainen P & Saraste A (toim.) *Kardiologia*, 3. painos. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim. ISBN 978-951-656-441-1.
7. Parkkola K, Leino T, Luite R. Asevelvollisuus ja palveluskelpoisuuden arvioinnin yleisperiaatteet. Kirjassa: Airaksinen J, Aalto-Setälä K, Hartikainen J, Huikuri H, Laine M, Lommi J, Raatikainen P & Saraste A (toim.) *Kardiologia*, 3. painos. Helsinki: Kustannus Oy Duodecim. ISBN 978-951-656-441-1.

C. Artikkelit ammattilehdissä

1. Björkroth J, Korkeala H, Lindström M, Hörman A, Nevas M & Sario K. Topi Salmi -palkinto Marja-Liisa Hänniselle. *Suomen Eläinlääkärilehti* 12(9):510-11.
2. Danielsson M & Lammi A. Tupakoimattomuuden edistäminen Puolustusvoimissa. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):3-6.
3. Harjuvaara P, Laitonen V. Palvelusjousto osana varusmiespalveluksen kehittämistä. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):20-24.
4. Heikkinen J. Varusmiesten kokemuksia Puolustusvoimien terveydenhoidosta. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):28-9.
5. Huttunen L-M. Katsaus syöpäläisten esiintymiseen Puolustusvoimissa. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):14-9.
6. Karjalainen K. Jatkuva asiakaspalaute laadunhallinnan työkaluna. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):26-7.
7. Korhonen A. Lääkintähuolto suomalaisessa kriisinhallintajoukossa Libanonissa. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):3-7.
8. Lahtinen T. Mystinen mydriaasi (vinkistä vihiä). *Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim* 132(20):1917.
9. Lahtinen T. Pari sanaa turvallisuuskulttuurista. *Nuori lääkäri* 2.
10. Liukkonen K, Kärkkäinen M & Henriksson M. Lääkärin ammatinharjoittamisoikeuden rajoittaminen epäasianmukaisen lääkkeenmääräämiskäytännön johdosta. *Nuori Lääkäri* 1:39-46.
11. Mässeli K. Auditointi – mörkö vai mahdollisuus? *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):30-1.
12. Nikkari S. Maailmanlaajuinen terveysturvallisuusohjelma ja WHO:n uusi yhdistetty ulkoinen arviointimekanismi. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):7-12.
13. Pohjanpaju S-M. Päällikkölääkärinä Afganistanissa. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):11-3.
14. Rintala H. Kaartoja, kierteitä ja kaputteja – mailu- ja liikuntafysiologista turbulenssia ilmailulääketieteen siivellä. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):20-3.

15. Saario M. Mediatri-potilastietojärjestelmä otetaan Puolustusvoimien terveydenhuollossa käyttöön vaiheittain. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):31-3.
16. Tapanen T. Hygieenikkona suomalaisessa kriisinhallintajoukossa Libanonissa. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):8-10.
17. Tolvanen V. Kenttäsairaanhoidtaja astuu yhä useammin sotilaan saappaisiin – koulutuksen integroiminen vahvistaa poikkeusolojen osaamista. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):24-5.
18. Usvasalo U. Resolute support –operaatio Afganistanissa. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(2):13-9.
19. Uusitalo J & Henriksson M. Haimatulehduspotilaan hoito oli asianmukaista, vaikka potilas kuoli. *Nuori Lääkäri* 4:49-52.
20. Uusitalo J & Henriksson M. Erittäin kivuliasta potilasta seurattiin liian pitkään perusterveydenhuollon päivystyksessä. *Nuori Lääkäri* 5:52-4.
21. Ämmälä A-J & Viitanen T. Unen vaikutus terveyteen. *Sotilaslääketieteen aikakauslehti* 91(1):25-30.
22. Ämmälä A-J, Laaksi I, Heikkilä R, Harjuvaara P, Karjalainen K & Hannila-Handelberg T: Varusmiesten terveydenhuolto tänään. *Suomen lääkärilehti* 5:344.

D. Julkaistut tutkimusraportit

1. Appelqvist-Schmidlechner K. Positiivinen mielenterveys ja psyykkinen toimintakyky. Raportissa: Vaara J & Kyröläinen H (toim.) *Reserviläisten toimintakyky 2015*. Pääesikunta, koulutusosasto. Tampere: Juvenes Print, s. 56-63.
<http://puolustusvoimat.fi/documents/1951253/2670014/PEVIESTOS-Reservilaistutkimus2015-20160525/00312ea2-fa34-41e4-93f0-0aa7a81d51b5>
2. Appelqvist-Schmidlechner K. Reserviläisten psyykkinen toimintakyky. *Tutkimuksesta tiiviisti* 8. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos, Helsinki.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-666-7>
3. Vaara J, Mäntysaari M & Vasankari T. Reserviläisten terveyteen liittyvät tekijät. Raportissa: Vaara J & Kyröläinen H (toim.) *Reserviläisten toimintakyky 2015*. Pääesikunta, koulutusosasto. Tampere: Tampere: Juvenes Print, s. 48-51.
<http://puolustusvoimat.fi/documents/1951253/2670014/PEVIESTOS-Reservilaistutkimus2015-20160525/00312ea2-fa34-41e4-93f0-0aa7a81d51b5>

E. Opinnäytteet

1. Frilander H. *Lifestyle and health-related factors in relation to musculoskeletal and mental disability - a life course approach*. Väitöskirja, Lääketieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-2648-1>. ISBN 978-951-51-2647-4 (nid.). Ohjaajat: prof. E. Viikari-Juntura ja dos. S. Solovieva.
2. Lahtinen T. *Radio speech communication and workload in military aviation - a human factors perspective*. Väitöskirja, Lääketieteellinen tiedekunta, Oulun yliopisto (*Acta Universitas Ouluensis D Medica D1398*). <http://urn.fi/urn:isbn:9789526214283>. ISBN 978-952-62-1427-6 (nid.). Ohjaajat: dos. T. Leino ja prof. M. Sorri.
3. Mölsä M. *Rapid identification of selected pathogens in biothreat preparedness*. Väitöskirja, Lääketieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto (Maanpuolustuskorkeakoulun julkaisusarja 1: Tutkimuksia 8). <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-25-2835-6>. ISBN 978-951-25-2834-9 (nid.). Ohjaajat: prof. S. Nikkari ja dos. T. Ziegler.
4. Pyötsiä H. *Bacterial food poisoning toxins as biothreat agents*. Lääketiet. lisensiaatin tutkielma, Lääketieteellinen tiedekunta, Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:hulib-201604261517>. Ohjaajat: tri A. Katz ja prof. S. Nikkari.

F. Konferenssiesitelmien abstraktit ja posterit

1. Honkanen T, Mäntysaari M, Kyröläinen H & Leino T. Prediction of physical fitness of military pilots after 10 years of service in the Finnish Air Force. *ECAM Congress*, Oslo, 15.-18.9.2016.
2. Hurtig T, Ebeling H, Taanila A, Mäki P, Kuronen P, Parkkola K & Koivumaa-Honkanen H. The accumulation and interaction of factors related to deficits in health and risk of marginalisation in young adults in the Northern Finland. *Conference on Epidemiological Birth Cohort Studies, 2nd Paula Rantakallio symposium & 6th Conference of Epidemiological Longitudinal Studies in Europe (CELSE)*, Oulu, 15.-17.6.2016.
3. Katz A, Makondo Z, Masambu J, Mramba F & Nikkari S. Strengthening health and biosecurity in Tanzania by biodetection capacity building. *15th Medical Biodefence Conference*, München, 26.-29.4.2016.
4. Katz A, Makondo Z, Masambu J, Mramba F & Nikkari S. Strengthening health and biosecurity in Tanzania by biodetection capacity building. *Virologipäivät*, Turku, 17.-18.3.2016.
5. Koskela KA, Kalin-Mänttari L, Hemmilä H, Kinnunen PM, Auvinen P, Henttonen H & Nikkari S. 16S metagenomics for identification of bacterial genotypes in voles. *15th Medical Biodefence Conference*, München, 26.-29.4.2016.
6. Leino TK & Sovelius R. Vasodepressive syndrome of fighter pilot – a case study. *Aerospace Medicine and Human Performance* 87(3):213.

7. Leino TK. Normobaric hypoxia training in tactical F/A-18C hornet simulator. *Aerospace Medicine Summit and NATO STO Technical Course*, Ramstein, Saksa, 15.3.2016.
8. Mölsä M, Kalin-Mänttari L, Tonteri E, Hemmilä H & Nikkari S. Comparison of four commercial DNA extraction kits for the recovery of *Bacillus thuringiensis* spore DNA from spiked powder samples. *15th Medical Biodefence Conference*, München, 26.-29.4.2016.
9. Mölsä M, Kalin-Mänttari L, Tonteri E, Hemmilä H & Nikkari S. Comparison of four commercial DNA extraction kits for the recovery of *Bacillus thuringiensis* spore DNA from spiked powder samples. *14th Finnish Microbial Pathogenesis Days*, Helsinki, 24.-25.8.2016.
10. Nikkari S. Finnish biothreat preparedness and global health security. *Vi-rologipäivät*, Turku, 17.-18.3.2016.
11. Pyky R, Koivumaa-Honkanen H, Leinonen AM, Ahola R, Hirvonen N, Enwald H, Luoto T, Ferreira E, Ikäheimo TM, Keinänen-Kiukaanniemi S, Mäntysaari M, Jämsä T & Korpelainen R. Räätelöidyn, pelillisen aktivointipalvelun vaikutukset nuorten miesten elämäntyytyväisyyteen ja koettuun terveyteen – väestöpohjainen, satunnaistettu kontrolloitu interventio (MOPO). *XXIV Liikuntalääketieteen päivät*, Helsinki, 9.-10.11.2016.
12. Sovelius R & Leino TK. Cumulative Gz-loading and its effect on fighter pilots musculoskeletal disorders. *Aerospace Medicine and Human Performance* 87(3):313.
13. Vaara JP, Mäntysaari M, Pihlainen K, Viskari J & Kyröläinen H. Cardiovascular risk factors in soldiers during a 6-month crisis management operation. *Medicine & Science in Sports & Exercise* 48(5 Suppl 1):271.
14. Ämmälä A-J, Laukkala T & Räisänen P. Suicide prevention in the Finnish defence forces – training material for military leaders. *12th World Conference on Injury Prevention and Safety Promotion*, Tampere, 18.-21.9.2016.